A°. 1839. N°. 104.

Zaturdag, 28 December.

SURINAAMSCHE COURANT.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, den 24 December 1839.

Van wege Zijne Excellentie den Heer Gouverneur Generaal wordt hiermede bekend gemaakt, dat ten gevolge van het daaromtrent gedaan verzoek, *Brieven van Manumissie* zijn verleend geworden, als:

1o. Aan de Slaven *Marianna*, *Frederica*, *Johannis*, *Frederik* en *Paulus*; gestaan hebbende onder Straatvoogdij van JOHANNIS ZWIEP.

2o. Aan den Slaaf *Pietje*; weleer toebehoord hebbende aan G. G. SCHLOSSER.

3o. Aan den Slaaf *Onverwacht*; toebehoord hebbende aan JOHANNIS van VAN OMMEREN; — en dat gemelde gemanumitteerden voortaan zullen heeten:

1o. CORNELIA MARIANNA NEIJHORST.
JOHANNA FREDERIKA NEIJHORST.
JOHANNIS FIGARO NEIJHORST
FREDERIK HENDRIK NEIJHORST.
PETRUS PAULUS NEIJHORST.

2o. PIERRE PAULUS FLAMMENBERG.

3o. PETRUS VOORN.

De Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

PARAMARIBO, den 27 December 1839.

Ter gelegenheid van het op handen zijnde *NIEUWJAARS-FEEST*, door Zijne Excellentie den Heere Schout bij Nacht Gouverneur Generaal, voor deze keer *geen publieke Audientie* verleend zullende worden;

Zoo heeft de ondergeteekende de eer, zulks ter kennisse van het Algemeen te brengen.

De Kapitein Adjudant,
R. H. ESSER.

Plaatselijke Policie.

De Procureur Generaal der kolonie *Suriname*, herinnert bij de op handen zijnde *OUD- en NIEUWJAARS-DAGEN*, aan den inhoud van art. 13 in verband met art. 34 der Publicatie van 19/25 November 1828 (Gouvernementsblad e. a. sub. no. 17), *waarbij het afschieten van Vuurwapenen en het afsteken van Vuurwerken, onder welke benaming ook bekend, binnen den omtrek der Stad wordt verboden.*

Hoezeer van zijne zijde, zooveel doenlijk allerwegen, tegen overtreding ten dezen zal worden gewaakt, rekent hij echter te meer op de medewerking der hoofden van huisgezinnen en andere ingezetenen, naarmate daardoor alleen onheil kan worden voorgekomen op zoodanige plaatsen, welke minder binnen het bereik der Policie zijn.

Paramaribo, *27 December 1839.*

De Procureur Generaal voornoemd,
PH. DE KANTER.

Eerste Oproeping.

De Commissie van *Inschrijving en Vrijstelling* voor de Schutterij van *Paramaribo*, benoemd door Zijne Excellentie den Heere Schout bij Nacht, Gouverneur Generaal bij Gouvernements-Order 10 December 1839, No. 114 | 10, — roept bij dezen op:

Alle vrije Mannelijke Ingezetenen, welke bewijsselijk aan *Paramaribo* woonachtig zijn, immers zich aldaar bewijsselijk ophouden, of hun verblijf hebben, voor zoo verre zij namelijk op den 1sten Januarij 1840, den vollen ouderdom van achttien jaren zullen bereikt hebben, en alzoo hun negentiende jaar zullen zijn ingetreden, en die hun negen en veertigste jaar niet zullen hebben bereikt, en alzoo hun vijftigste nog niet zullen zijn ingetreden, welke niet reeds in de Schtterij zijn ingelijfd, van welken rang, staat of orde zij ook zijn mogen, zonder onderscheid, of zij vermeenen mogten, al dan niet tot de vrijgestelde te behooren, met uitzondering nogthans van zoodanige, welke volgens Art. 8 van het *Reglement voor de Schutterij*, gearresteerd den 31sten December 1835 en 13 Mei 1836, van de persoonlijke dienst bevrijd, of van schriftelijke *FINALE VRIJSTELLING* van de voormalige Commissie van Inschrijving en Vrijstelling voorzien zijn.

Zij zal hare *eerste* zitting houden, in het lokaal van het voormalig Gemeente Bestuur, *van des morgens 9 tot 12 uren*, *op Maandag den 6 Januarij 1840.* Voor de personen wier namen aanvangen me tde letters A. B. C. D. E. F. G. en H. — Contiuueren op *Donderdag den 9 daaraan volgende*, met de letters I. K. L. M. N. en O.: — en vervolgens op *Maandag den 13*, met de letters P. tot en met Z.

De voor de Commissie verschijnende, zullen de Letters en het Nummer hunner Woonplaats; en den naam der Straten moeten opgeven.

Paramaribo, den 27 December 1839.

Namens de Commissie van Inschrijving en Vrijstelling voornoemd,
De Secretaris,
H. BENJAMINS.

Advertentiën.

Scheepstijdingen.

BINNENGEKOMEN.

Den 27sten dezer, het Schip Susanna Maria, Kapt. E. Meijer (uitgezeild uit Texel, den 13 November.) Passagier: de Heer C. S. Obermuller.

Idem, het Schip Koophandel, Kapt. Frans Popken (uitgezeild uit Helvoet 7 November.)

IN TEXEL GEARRIVEERD.

Den 6 November, J. C. Willems, Henriette (uitgeklaard 12 September.)

UITGEZEILD NAAR HERWAARTS.

Den 13den November uit Texel: Jacob Job Gorter, Phoenix. — F. Lange, Nicolaas Witsen. — H. G. Wriburg, Dina Maria. — Gerrit van Meedevoort, de Jonge Willem.

Nieuwstijdingen.

Extracten uit de Nederlandsche Dagbladen tot en met 9 November 1839.

Nederlanden.

AMSTERDAM, 8 November.

De 1sten luitenant, C. BATARUS KRAYENHOFF VAN WIEKERA van het bataillon jagers n°. 27 in de West-Indien, is benoemd tot Kapitein; en de 2de Luitenant, J. BROUWER, tot Eersten Luitenant bij bovengemeld Korps.

— In een Corsicaansche dagblad leest men de volgende aandoenlijke bijzonderheid. Een huisvader werd naar de gevangenis gevoerd, omdat hij eene boete, in welke hij beslagen was, niet kon betalen. De gevangenen, van deze omstandigheid onderrigt, bragten dadelijk hunne spaarpenningen bijeen, betaalden de boete, en de huisvader werd terstond op vrije voeten gesteld.

— Een hevige brand, den 23 Sept., des namiddags, in den nationalen schouwburg te New-York uitgebarsten, heeft dat gebouw, in 1833 eerst opgerigt, eenige nabij gelegen huizen, en drie kerken in asch gelegd, te weten: de Fransche protestantsche kerk, een van de fraaiste gebouwen in die stad, onlangs voor 200,000 dollars gebouwd, de Africaansche kerk, en de Hollandsche protestantsche kerk. Van de laatstgenoemde zijn alleen de muren blijven staan; dezelve was kortelings nieuw opgemaakt, voor eene som van 8,000 dollars, voor welke het gebouw ook verzekerd was, doch de geheele schade aan deze kerk geleden, wordt op 20,000 dollars geschat. De brand is ontstaan door de onachtzaamheid van eenen werkman, die de gaz-pijpen verbeterd hebbende, de kraan bij zijn vertrek open gedraaid heeft, in plaats van deze, zoo als hij meende, toe te draaijen, waardoor het gaz ontsnappende, vlam gevat heeft aan een licht, hetwelk in eene donkere plaats van het gebouw den ganschen dag brandde.

— Eergisteren avond heeft de Heer Carter eene eerste voorstelling met de door hem getemde wilde dieren gegeven. Hij verschijnt eerstelijk met dezelve als in eenen optogt: men ziet groote en kleine paarden, zebra's, struisvogels, wezenlijke en nagebootste crocodillen, enz. De Heer Carter legt zich daarna in eene wildernis te slapen. Van eene rots springt een luipaard op hem aan; hij strijdt met zijnen aanvaller en onderwerpt hem. Hij rijdt in eenen wagen, waarvoor een leeuw gespannen is, over eenen berg, wordt in eene schuilplaats van wilde dieren, als leeuwen, tijgers, luipaarden en panthers, geworpen, die hij na eenen schijnbaar hevigen strijd aan zich onderwerpt. Dit alles is zeer goed gearrangeerd, en de dieren van verschillende soort gehoorzaam op eene bewonderenswaardige wijze aan hunnen meester, en zijn onderling zeer verdraagzaam.

Onze leeftijd is de tijd der omwentelingen; konden zij allen maar worden afgekeurd! Sommigen worden onschadelijk, — anderen noodzakelijk genoemd, en koningen en vorsten der oude wereld, wedijveren met die der nieuwe, in het bevorderen dier omwentelingen, altoos, het eigenbelang, toch tot rigtsnoer hebbende. Enkele zoowel als verbondene zijn aangedreven, om in ondernemingen, in naam van het algemeen welzijn aangevangen, eigen voordeel te behartigen.

Onder de werktuigen, die de wetenschappen van het schranderst deel des menschdoms ons geschonken hebben, om zulke omwentelingen daar te stellen, en waaraan wij, vroeger, nimmer denken mogten, zijn de stoommachinen en spoorwegen het meest vermogende. Geen dag gaat voorbij, of onze betrekkingen veranderen: ver van elkander gelegene steden, — zelfs landen en volken, door oceanen van elkander gescheiden, worden als het ware aaneen verbonden. Ja, de aardbol wordt voor hem, die ruimte naar tijd afmeet, van jaar tot jaar kleiner. Nog voor een tiental jaren, behoefde men tot eene reis van *Petersburg* naar *Parijs*, vier weken: thans doet men dezelfde reis in acht dagen. Nu vaart men van den *Rijn* naar *Africa* in vijf dagen (1); en uit het midden van *Duitschland*, zal men weldra in tien dagen naar *New-York* oversteken (2), en van de bronnen des *Donau's* naar *Konstantinopel* in acht dagen. De gewone reis uit *Europa* naar *Oost-Indien*, hoe voorspoedig verrigt, duurt toch nog altoos eenige maanden; dezelve is thans in eene reis van zes weken veranderd. En als de voorgenomene stoomvaart om *Kaap Hoorn* heen, met stations op de *Zuidzee Eilanden*, tot stand zal gekomen zijn, zal eene reis rondom de aarde, niet veel meer dan een zomertoertje zijn.

Welke onwederstaanbare gevolgen zal dit tot elkander brengen der volken niet uitwerken; hunne onderlinge kennismaking en hieruit voortgevloeid vertrouwen, veroorzaakt verbindtenissen, en doet wederkeerig de gewigtigste belangen onontbeerlijk worden. Welke uitwerkselen moet dit niet eindelijk op den gang der beschaving uitoefenen? Lezer, denk na. —— En behoort gij tot degenen, die over deze en dergelijke voorvallen treuren, verhef u dan op deze vraag boven den duisteren nevel van het tegenwoordige, en aanschouw de schemering van den naderenden morgen, met vrolijkheid, door dien nevel heen. Zijt gij een beschaafd mensch, verheug u dan, bij voorraad, dat er voor minbeschaafden in de wereld, een dag staat aan te lichten, dien niemand vermoedde, dat alzoo komen zou.

(*Meijer's Universum*)

(1) Over *Marseille*, van waar men in 48 uren, per stoomboot, naar *Algiers* oversteekt.

(2) Over *London*, of *Havre*, met de stoompaketboot, van den *Theems* derhalve, of de *Seine* op den *Hudson*.

Mengelingen.

HOE HUNNE HOOGMOGENDEN IETS GOED HADDEN GEMEEND, DAT KWAAD UITVIEL.

Oudtijds had men te *Lammensvliet* twee regtbanken, die van de Stad en die van den Vrije, en wanneer er justitie te doen was, dan leende de laatste het schavot van de eerste.

Eens toen er bij den Vrije weder wat af te rekenen viel, daar eenige delinquanten zich kwispelingen te goed gemaakt hadden, hadden de Heeren het schavot laten oprigten, zonder zulks aan de Stad te vragen, alzoo dit, na verloop van tijd, in onbruik was gekomen, maar daar er tusschen beide jurisdictiën iets voorgevallen was, zoo als dan ook wel eens meer gebeurde, beweerden de Heeren van de Stad, dat men hun verlof had behooren te vragen, en lieten hun schavot eenvoudiglijk weder afbreken.

Daar zaten nu de Heeren van den Vrije te kijken als iemand, die gaan eten zal, terwijl men hem den schotel voor den neus wegneemt. Alles was in gereedheid, de sentenciën geschreven, mijnheer de scherpregter in aantogt, de geeselroede aangekocht, het brandmerkijzer voor den dag gehaald, de staatsiekleederen uitgeborsteld, de geregtsdienaars besteld, en geen schavot! Men zegt, dat de weled. gestr. onderlip van Mijnheer den Baljuw wel niet op zijne schoenen hing, maar toch zoo laag gekomen zoude zijn, ware zij aan het dalen gebleven. Ook inderdaad eene bedenkelijke omstandigheid, en waaraan nu verder niets te doen was, dan de executie uit te stellen, en de vrienden te laten aanzeggen, dat men hen wel nader zou laten roepen.

In dien tusschentijd wendden de Heeren van den Vrije zich met eene bittere klagt tot hunne Hoogmogenden, representerende, hoe zij in het eminentste hunner administratie waren geëludeerd, en hoe de stad oorzaak was, dat de hoogloffelijke Justitie niet had kunnen continueren in het reprimeren der dilicten, maar daarin op eene inconvenable wijze was gëntraveerd, tot merkelijke diminutie harer Autoriteit, ja ridiculisering van wege eenige menschen, die daartoe inclineren.

HH. HH. MM., na ook de Heeren van de Stad gehoord te hebben, die in het midden bragten, hoe de Heeren van den Vrije arbitrair disponeerden over, ofte liever zich empareerden van iets, hetwelk hun directelijk noch indirectelijk competeerde; Hunne Hoogmogenden, zeg ik, namen het hoog wijs besluit, dat de Heeren van den Vrije voortaan gehouden zouden zijn, het schavot te vragen, en het den Heeren van de Stad verboden was hetzelve te weigeren.

Nooit toch is er een besluit genomen, in hetwelk meer wijsheid doorstraalt, ten einde elk in zijn fatsoen te laten; doch in dat *vragen* namen de Heeren van den Vrije, kopstukken van belang, geen genoegen, en om het genomen besluit maar eens kort en goed te ontduiken, lieten zij een eigen schavot bouwen.

Maar wat nu? Magtig belust om dat nieuwe eigendom opgerigt te zien, en den Heeren van de Stad, als ware het, toe te duwen: »loop naar je grootje met je schavot, we hebben er zelve een," had men slechts eenen stap buitenwaarts te doen, of men beliep eene geeseling ten genoegen van de Heeren van den Vrije; voor het minste guitenstukje verscheen men, ten naakten lijve, op het nieuwe théater. Enfin, het was maar geesel je niet dan heb je niet, zóó zelfs, dat men, in korten tijd, alles afgegeeseld had, wat er maar te geeselen was; al wie in de termen viel of pretentie kon maken, had zijne competente portie beet, tot de Katzandsche neven en nichten (*) in cluis.

De Heeren van den Vrije hunnen eigenen bodem afgejaagd hebbende, zoo gingen zij bij hunne buren eens kijken, en pakten twee Oostenrijksche Commiesen op, die beschuldigd werden van iets gedaan te hebben, hetwelk buiten hunne exercitie viel. Dat was een buitenkansje: dus was het regtsgeding al ras afgeloopen, en werden beide ambtenaren ter geeseling veroordeeld, welke executie dan ook plaats had, tot groot genoegen der smokkelaars, die, in plaats van genade, *arrête! arrête!* riepen; een woord, hetwelk de Oostenrijksche Commiesen gebruiken, als zij eenen smokkelaar zien.

Dat pretje had men nu weder gehad, en konden onze beide geëxecuteerden met hunnen warmen rug huiswaarts keeren; maar wie kan zich voor abuizen vrijwaren? Gemelde Commiesen hadden nog eenige kleederstukken van de Oostenrijksche uniform aangehad, en waren daarmede ten schavotte gekomen, hetgeen *Maria Theresia* zóó kwalijk nam, dat de Heeren van den Vrije circa zelve eene geeseling beliepen, en gezag gaven aan het spreekwoord: »elk eene beurt is niet te veel." Veel is daarover te doen geweest, ja zóó veel, dat, én Baljuw én Schepenen niet wisten, waar ze van angst blijven zouden; want de gestrengste zijn de moedigste niet als het er op aan komt. Ze hadden ook wel een ander amusement kunnen vinden, dan juist menschen te laten geeselen. Toch kwamen zij er dan af met eene suspensie voor eenen geruimen tijd, en eene ernstige schrobbering van wege Hunne Hoog Mogenden: eene uitkomst van zaken, waarover die van de Stad zich dermate verheugden, dat er, bij de bekendwording, geen meel genoeg gemalen was, om koeken te bakken, maar die van den Vrije zich zoodanig bedroefden, ja schaamden, dat men hen gedurende eenigen tijd niet te zien kreeg.

En zóó viel kwalijk uit, hetgeen Hunne Hoog Mogenden zoo goed gemeend hadden.

(*) In dat land zijn alle menschen familie, al zouden zij het ook van ADAMS wege zoeken.

Schepen in Lading.

NAAR AMSTERDAM.

Watergetijen.

			Hoog Water.		Laag Water.
28	*Zaturdag.*	's mor.	12-45	's av.	6-45
29	*Zondag.*	»	1-30	»	7-30
30	*Maandag.*	»	2-15	»	8-15
31	*Dingsdag.*	»	3-00	»	9-00

GEDRUKT BIJ GEZUSTERS SERRES.